

Prosjekt Bogo Filippinene

May Britt og Oddbjørn Tynes anskaffet seg en fritidsbolig i Bogo City i 2001. May Britt Tynes har siden engasjert seg i leveforholdene til de av befolkningen i området som har det vanskeligst. Sterkest i fokus står tilgang på vann, utdanning og mat. Hun har nedlagt et stort arbeide med å bedre forholdene til den fattige delen av befolkningen ved å bygge brønner, finansiere og støtte en forskole for fattige samt dele ut mat i slumområdene og i fengselet. Hun har skaffet penger til disse formålene i form av gaver fra enkeltpersoner, organisasjoner og bedrifter i Norge samt brukt av egne midler.

Avstanden til tilgjengelig drikkevann for flere av landsbyene i områdene rundt Bogo var mellom 0,7 – 6,0 kilometer. Dette vil si at i det tilfellet hvor vannkilden var lengst unna, måtte man gå 12 kilometer daglig etter vann (tur/retur). Fra 2001 til i dag har May Britt Tynes, ved hjelp av donerte midler fra Norge, stått for bygging av femten brønner i disse landsbyene. Fjorten av brønnene er lokalisert i Bogo City, én i nabobyen San Remigio.

Bogo har, som de fleste Filippinske byer, flere slumområder hvor de fattigste av de fattige finner husvære. Dette er de svakeste og mest utsatte i samfunnet. Boforhold, standard på skur og hygiene, er dårlig og er svært utsatt i regntiden og under tyfoner. Skurene er laget av reklameplakater, pappesker, blikkplater eller bambus-splitt. Slumområdene er lokalisert på uegnede steder, ved sumpen, sjøen og på gravplasser. I 2001 brant slummen ved sjøen. En organisasjon innen den katolske kirke har bidratt til å bygge opp en ny landsby, type kolonihage, for de 40 familiene som ble rammet. Familiene fra slummen ved sjøen har dermed fått standarden på bolig betydelig hevet. Under byggeperioden bodde familiene i tre og et halvt år på en basketballbane.

I tillegg har den samme katolske organisasjonen engasjert seg i form av arbeidskraft i oppbyggingen av en skole hvor barna, som tidligere bodde i slummen ved sjøen, får tilbud om forskoleutdanning. Organisasjonen har påtatt seg en oppgave å utdanne fattige barn fra slummen. De har også engasjert seg i arbeidet med bygging av aktivitetshus og lekeplass. De utfører arbeidet sammen med de som bor i slummen og på denne måten engasjerer man de fattige og bidrar med arbeid til selvhjelp. Midler til byggekostnadene og til drift av skolen har derimot vært mangelfulle. May Britt Tynes har ved hjelp av prosjektmidler betalt byggekostnadene for både skolen, aktivitetshuset og lekeplassen. Midler fra prosjektet dekker også lønn til lærerne og sørger dermed for at barna får et kontinuerlig undervisningstilbud.

For de på Filippinene som har god råd er det vanlig å sende barna på forskole eller i barnehage fra de er tre eller fire år gamle. Her får man undervisning som gjør barna bedre rustet til å begynne på skolen. Engelsk undervisning er spesielt viktig siden all undervisning foregår på engelsk i skolen siden dette er det offisielle språket. Barna begynner i offentlig skole når de er seks år. Selve skolegangen og undervisningen dekkes av staten. De må holde skrivesaker, skoleuniform, sko, mat og transport til skolen selv. Fengslene i Bogo, som svært mange steder ellers på Filippinene, er overfylte, med dårlige hygieniske forhold. Kosten er mangelfull. Sammen med harde kriminelle soner også de som har blitt pågrepet på grunn av tyveri av mat, en desperat handling for å kunne brødfø seg selv og sin familie. May Britt har engasjert seg i utdeling av mat og hygieneartikler i fengslene for at forholdene skal bli mer overkommelige.

Utfordringen videre er å sikre at hjelpen vedvarer. Dette innebærer vedlikehold av brønnene, at barna fra slummen fortsatt får gå på forskole og at man har midler til matutdeling til de som trenger dette, i slummen og i fengselet. Til dette formålet er et prosjekt/fond opprettet hvor enkeltpersoner kan gi et fast beløp i måneden, fortrinnsvis over lengre tid om man har mulighet til dette. En fast inntekt til prosjektene vil kunne sikre at hjelpen vedvarer. For de som ønsker å være med å støtte prosjektet, anbefaler vi kr. 100,- pr måned (for at det skal være enklere å bidra over lengre tidsrom) med fast overføring fra bank til prosjektkonto.

Det unike med dette prosjektet, er at administrasjonskostnadene er minimale. May Britt Tynes gjør sitt arbeide på frivillig basis og dekker selv sine utgifter til reise. Den norske regnskapsføreren som sjekker regnskapene, gjør jobben vederlagsfritt som et bidrag til prosjektet. Era er fra Bogoto og hun fungerer som administrator for prosjektet i May Britt Tynes sitt fravær. Hun mottar en liten godtgjørelse for tiden hun bruker på administrasjon.

Prosjektkonto for månedlige (evt. andre donasjoner) er som følgende: **3910.22.61759**. Merk giroen med: Prosjekt Filippinene. Navn og adresse til kontoinnholder: May Britt Tynes, Dynehaugen, 6230 Sykkylven. E-mail: mammatynes@hotmail.com.

En kort beskrivelse av fokusområdene for prosjektet følger.

Brønner

Midler for bygging av brønnene er stort sett donert fra privatpersoner, bedrifter og organisasjoner på Sunnmøre. Rotary har bidratt med tre av brønnene samt vannrør i en landsby.

Kostnaden for etablering av en brønn er i gjennomsnitt rundt 10.000 norske kroner. Den billigste kostet 3.000 norske kroner, den dyreste 30.000 norske kroner. Dette er kostnader som ville være uoverkommelig å dekke for menneskene i landsbyene. Ikke alle har arbeid. Dersom en er heldig å har en fast jobb, tjener en kanskje 10 norske kroner dagen. Noen yrkesgrupper tjener til sammenligning meget godt. For eksempel tjener en vanlig lærer mellom 1.000 – 1.200 norske kroner i måneden, en butikkekspeditør tjener ca. 300, en bankansatt ca. 700 norske kroner i måneden.

Proessen for å få åpnet en brønn kan være tidkrevende. Først må man finne egnet sted og få eier til å donere land. Deretter leies utstyr og ekspertise for selve boringen. Aladdin, bosatt i Bogoto City, er ekspert på både vurdering av egnet sted og forholdene for boring. Han representerer dermed ekspertisen. Rør settes i borehullet og håndpumpe plasseres på et murt betongfundament på overflaten. Drenering etableres i tilfeller hvor overflatevann genereres. Befolkningen undervises i håndtering av utstyret, godt vedlikehold og at man ikke benytter betongfundamentet til vaskeplass. Administrator sjekker pumpene med jevne mellomrom.

Minstekravet som har blitt satt for å få midler til en brønn, er at det bor minst 30 familier i området som kan benytte seg av den. I en familie kan det være tre generasjoner, hver familie har vanligvis mellom fem og ti barn. Hver familie betaler mellom 5-10 pesos (0,60 – 1,25 norske kroner) pr. måned som blir satt av til vedlikehold. Hvert andre år bør rør tas opp og smøres. Arbeidet med å ta opp rør, se over og smøre, koster ca. 1.500 pesos (190 norske kroner). Man anslår dermed at årlig vedlikehold på brønn, drenering og fundament koster totalt i snitt ca 1.000 pesos (125 norske kroner) per brønn. Folk i landsbyen utfører selv arbeid ved småutskiftninger. Dette dekkes da av midlene som kommer inn fra familiene.

Skole

Barna på forskolen er i hovedsak i aldersgruppen fra tre til seks år. Barna kan også være eldre dersom de ikke har hatt anledning til å gå på offentlig skole. Dette kan være pga underernæring. For eksempel er en ni-åring som nettopp har lært seg å gå, elev på forskolen i dag. Foreldrene til jenta har ikke hatt penger til å dekke de nødvendige kostnadene til skolegang.

Foreldre til barna på forskolen betaler ca 25 pesos (ca. 3,12 norske kroner) per måned, noe ikke alle har råd til å betale. På skolen får barna et måltid mat hver dag. Dette er svært viktig både ernæringsmessig og for at foreldrene tillater at barna bruker tiden på skolen. Skolen har ca 25 barn som elever hvert skoleår. I landsbyen hvor skolen er lokalisert er det totalt 160 barn. Alle barna har tilgang til lekeplassen som er bygget i tilknytning til skolen.

Lærerne ved skolen tjener ca 600 norske kroner i måneden for undervisning. Prosjektet dekker for tiden kostnadene for en og en halv stilling. Den katolske organisasjonen kan ikke alltid betale lønn. Prosjektmidlene går i hovedsak til lønn samt til det daglige måltidet til elevene, utstyr og undervisningsmateriell.

Matutdeling

Matutdeling foregår til trengende i fengsler, i slumområdene samt at man har delt ut mat i landsbyene i anledning hver brønnåpning. Varene som deles ut er ris og hermetikk. Matutdeling har til nå foregått bare sporadisk, samt ved høytider som jul og påske. Det er et ønske å få mulighet til å dele ut mat oftere. Hvilken hyppighet og hvilket omfang som er mulig kommer an på antall faste givere til prosjektet. En kilo ris koster P38 (ca. 4,75 norske kroner).

Kostholdet som det offentlige bidrar med for de innsatte i fengselet er ris tre ganger daglig, to sardiner om dagen samt vann. En gang i blant får de litt kylling eller kjøtt. Det offentlige estimerer en daglig gjennomsnittskostnad per fange til 2,50 – 3,00 norske kroner. Dette skal dekke mat og hygieneartikler.

Matutdeling i fengselet består av brød og frukt. Dersom matutdelingen foregår på en søndag, får hver fange to egg til frokost. Mange fanger spiser ett egg og sparer det andre egget til neste dag. Hygieneartikler deles også ut, hvilket består av bind til damene, en rull toalett-papir, sjampo, såpe og vaskemiddel.

Ved akutt behov kan medisin også finansieres av prosjektmidler og deles ut i tillegg til mat.

Mvh Anne Kathrin Bakke, medhjelper for May Britt Tynes og "Prosjekt Filippinene".